

— Meningerne ere jo meget delte mellem Gejstligheden; der er jo endogsaa de gejstlige, som anse Vigbrænding for en ukristelig Handling — og at den Uenighed blandt Gejstligheden ikke virker til Gavn for Uenigheden inden for Folketirken, tror jeg, man nemt vil kunne blive enig om. At den derimod vil virke til Skade anser jeg for at være givet, thi da Meningerne ogsaa inden for Folketirken ere meget delte paa dette Omraade, vil selvfølgelig Uenighed og Splid fremkomme. Blicher det besluttet, at der skal udstedes Forbud mod, at gejstlige forrette Jordpaataftelsen, vilde jeg ogsaa anse dette for at være saare beklageligt. — Med Hensyn til Frihedsprincippet skal jeg være villig til at indrømme, at man bør tage til en vis Grad Hensyn til dette, men hvor det kun drejer sig om Enkeltmands Ønsker, og hvor disse kunne siges at gribe ind imod det store Flertals alvorligste Følelser her i Livet, synes jeg ikke, man skal tage Hensyn til Enkeltmands Ønsker. Et æret Medlem (Th. Nielsen) her i dette Ting har udtalt, at Spørgsmaalet om Vigbrænding i sin Tid — ja vidt jeg erindrer, var det i Frankrig — var kommet frem alene af antireligiøse Grunde, og jeg tror, han har Ret. Det skal være langt fra mig at ville paastaa eller insinuere, at den Bevægelse er kommen frem her i Landet af lignende Grunde, men det tror jeg, man kan sige, at den ikke er fremkommen af religiøse Grunde, og at den i hvert Fald ikke styrker vort religiøse Samfund. Da jeg ikke kan indse, at dette Lovforslag tilfugter nogen Forbedring i de nu bestaaende Forhold eller afhjælper nogen Trang, der kan siges at føles af den overvejende Del af Befolkningen, men Forslaget tværtimod efter min Mening vil bidrage til Uenighed og Strid inden for Folketirkens Samfund og ogsaa af mange blive modtaget med Uvilje, ja endogsaa i Forargelse, og da det forekommer mig, at denne Sag vil laa en Brest ind i de gamle nedarvede, traditionelle, religiøse Vedtægter, som have eksisteret her i Landet i Aarhundreder, kan jeg ikke være med at stemme for Forslaget, men vil stemme imod det. Jeg skal endnu kun tilføje, at saa vidt jeg har kunnet forstaa, have de Lovgivende Repræsentationer i andre europæiske Lande — mange af dem i alt Fald — nægtet at vedtage et Lovforslag, gaende ud paa noget lignende som dette. Jeg har faaet det Indtryk, at Vigbrænding har været taalt eller tilladt administrativt i andre Lande, men at de Lovgivende Repræsentationer ikke faktisk have vedtaget den.

Justitsministeren (Nelleman): Jeg skal med Hensyn til de Ytringer, der faaldt fra den sidste ærede Taler, tillade mig at gøre opmærksom paa, at alle Mennesker ere jo ikke i Folketirken, og at Folketirken derfor ikke er berettiget til at foreskrive noget, som ligger uden for dens eget Omraade. Det, som der under denne Sags Behandling har været stræbt efter, er jo, ikke at præjudicere Folketirken, at lade Folketirken have Lov til at stille sig, som den vil, med Hensyn til dette Spørgsmaal for dens Befuldmægtigede vedkommende. Men, som sagt, den danske Stat er jo ikke længere at betragte saaledes, at man kan gaa ud fra, at alle Mennesker ere i Folketirken. Det er Grunden, hvorfor den folketirkelige Anskuelse, den nedarvede Anskuelse i Folketirken paa dette Punkt, ikke uden videre kan siges at være bindende for alle Mennesker her i Landet. — Det andet Punkt, jeg vil tillade mig at gøre opmærksom paa, er, at naar dette Lovforslag er fremkommet, saa er det jo ikke alene, fordi der er nogle ganske faa Mennesker, der ønske at lade deres døde Legeme brænde, men saa er det mere, fordi der er Tusinder og Tusinder, som finde, at det er høist urimeligt, at de, der ville det, ikke skulle have Lov til det. Naar dette Lovforslag er blevet omtrøst enstemmigt — jeg tror det var enstemmigt — vedtaget af det andet Ting, er det sikkert ikke, fordi Folketingets Medlemmer en masse have Interesse i at lade sig brænde, naar de ere døde — jeg antager, det vil blive meget faa blandt Folketingets Medlemmer, der ville det, maaske slet ingen, der vil det — men saa er det, fordi man har fundet, at der ikke var nogen rimelig Grund til, naar Kirken i øvrigt indrømmes fuld Frihed paa dette Gebet, at lægge legale Hindringer i Vejen for, at de Mennesker, som ønske deres døde Legeme behandlet paa den Maade, kunne faa det. Naar man taler om den store Mængde, det store Flertal, vil jeg kun sige, at der foreligger intet Bevis for, hvad der er flest af her i Landet; det kan man jo her som ellers aldrig blive enig om. Her maa vi holde os til Repræsentationerne. Jeg kan derfor for mit Vedkommende ikke tiltraade at stemme mod Lovforslaget, og jeg vil heller ikke stemme imod det, uagtet det jo ikke er noget Regeringsforslag.

Styre: Det maatte maaske være mig tilladt over for disse Bemærkninger af den højtærede Justitsminister at udtale, at det er ganske sandt, at det er ikke hele det danske Folk, som hører til den danske Folkekirke,